

Ми високі. Нам не можна падать. Ми засієм трагедійну пам'ять Там, на тому березі війни, квітом тишини...

Ірина Жиленко

Білоцерківська міськрайонна газета

Громадська БУДЖА

Виходить з 30 серпня 1990 р. № 81-82 (14184-14185), 20 ЖОВТНЯ 2023 р. Роздрібна ціна 5 грн. 00 коп.

Один із шопти справжніх

Як же добре серед хаосу і жаху війни, серед ненависті чужих і гризні своїх одного теплого осіннього вечора повертатися додому не тільки з новенькими книжками, на яких стоїть автограф автора, а й із урівноважено-втішеним серцем! Переконана – кожна така зустріч здатна заступити собою найпрофесійнішу терапію та наймодніші антидепресанти. Бо навіть усвідомлення того, що ти живеш в одній країні і в один час із когортою людей, до яких належить РУСЛАН ГОРОВИЙ, здатне виликувати від зневіри й ниття.

Український журналіст, режисер-документаліст, поет і музикант, автор збірок повістей та оповідань, співзасновник видавництва «ТаТиШо», засновник мистецького проєкту «Так працює пам'ять», авторитетна постать у середовищі вітчизняного волонтерського руху, він минулої суботи вперше приїздив зі своїми книжками до Білої Церкви. І це важливо, що з книжками,

бо сам Руслан наголосив на початку розмови, що він передусім – український письменник. А провели в славливці у товаристві Горового дві години в благословенних стінах Білоцерківської школи мистецтв №1 імені Юрія Павленка. За цю нагоду столичний гість подякував пані директорці Лесі Крижешевській та міському голові Геннадію Дикому.

Що ми знали про Руслана Горового до нинішньої зустрічі? Якусь загальну інформацію стосовно творчості та волонтерства. І ще, можливо, що його дружина Людмила – авторка майже містичного тексту про те, що «буде тобі, враже, так, як відьма скаже». Але масштаб особистості завжди відкривається під час безпосереднього спілкування.

І ось, після галасливого перебирання зацікавленими розкладених рядочками книжок, письменник почав говорити, і стало зрозуміло, наскільки справжніх почуттів і сил ми наберемося від нього. І що відбудеться цей процес, якщо і через сльози, та все одно легко, навіть із гумором. Хай як парадоксально це звучить.

Знайомлячись із аудиторією, пан Руслан зауважив, що лелеки, які його несли десь до казкового міста в Європі, випустили крихітного згорточка над славним українським Конотопом. Відтак той став рідним містом майбутнього письменника, з якого він утік, як тільки усвідомив себе самостійним. Сказав, що дуже любить Донбас, де довелося пожити й куди із друзями рвонув у 14-му, коли там заклекотіло: кинулися допомагати й постраждали від війни місцевим, і нашим бійцям.

Відповів на непоставлене запитання про те, чому він, сорокасемирічний чоловік, не воює: «Бо в мене немає одного ока». Він, звісно, не зважав на цю вагому обставину, коли в лютому 2022-го орки стояли під Києвом, і кілька разів штурмував Голосіївський військкомат. Але, каже, пробитися через гурт здорових, мотивованих хлопців не зміг. Тож вирішив не гаяти часу і знайти собі «застосування». Знайшов. І то досить швидко. Виявилось, що у столиці дуже багато одиноких, немічних,

лежачих стареньких, які на початку вторгнення в одну мить виявилися покинутими. Горовий із друзями взявся їх опікати. Тож у нього, як хтось жартома сказав, уже чорний пояс «по бабусах».

Власне, волонтерство в житті нашого героя з'явилось ще далекого 2005-го. Того року він (а також його майбутня дружина) збирав кошти на пересадку кісткового мозку для хворої дитини. Тож цілком зрозуміло, що Руслан Горовий тієї важкої зими 22-го не обмежився столицею – їхня команда надавала волонтерську допомогу людям у звільнених селах на півночі Київщини в бік Бородянки й Макарова, Димера й Катюжанки, це були також Демидів, Козаровичі, Мощун. Пізніше – Херсонщина. «Я намагаюся бути максимально ефективним, де і як можу», – мовив волонтер.

Він озвучив принципову позицію своєї групи: не просити грошей в українців в Україні. Хай, каже Руслан, просто, якщо можуть, поділяться тим, що мають. Так він і їздить від земляків, які передають чи то побутову техніку, чи будматеріали, чи продукти, чи інші речі, до тих, хто залишився без усього найнеобхіднішого, й доставляє це їм.

А кошти, приміром, на відбудову зруйнованих домівок чи, як останнім часом, на автомобілі, вкрай потрібні нашим воїнам, отримує від друзів та прихильників з діаспори. Наприклад, тільки цього року із творчими зустрічами Горовий побував у Сполучених Штатах, Канаді, Ісландії та Ірландії. На закумульовані там кошти були придбані й передані українським захисникам до десятка авто і кількадесят машин дров жителям деокупованих територій.

Та, власне, про книжки. Письменник презентував кожному зі своїх «дітей» і просто читав по уривку чи невеличкому оповіданню з них. Мушу сказати, давно не чула так майстерно, навіть по-акторськи, проговорених авторських думок. Це вразило не менше за смисли й сюжети, які прозвучали в завмерлій залі, тишу якої розбавляли змахування сліз. Раптом подумалося, як важко мусить переживати все, що з нами відбувається, така добра людина... Вже потім, після цієї зустрічі, потрапив на очі запис, зроблений Русланом Горовим у фейсбуці в жовтні цього року, після чергового злочину московських зайд в Україні, коли він виступав та збирав допомогу за кордоном: «Чим далі ти від війни, тим важче повірити в її реальність. Батьки водять дітей на пляж чи атракціони. Старші люди повільно гуляють, молодь серферить, шопиться або курить траву. А я сиджу, читаю новини і плачу. Мразі, інших слів немає. Я вкотре перебираю в голові, чи був я максимально ефективним, чи зробив сьогодні все, щоб наблизити перемогу...»

Тож і книжки його пронизливі – про нас у війні і в царині власної совісті, про життя, яке побачив добрий, співчутливий, небаїдужий чоловік. «Жили собі люди», «Поіменник», «1000 і 1 ніч війни», «40, або Чому чоловіки не святкують», «Гагарін і Барселона», «Про людей», а ще смішні, дотепні, милі, теплі історії з книжок «Конотоп і всі, всі, всі...», «Ми» неначе все розставляють на споконвічні місця у світі, де є добро і зло, сумління і нахабство, ніжність і жорстокість, сум і сміх. Відтак ми слухали й десь плакали – а десь дружно сміялися. Слово било в груди – і рятувало. А післясмак залишився неймовірний – як після відчуття, що у всесвіті людських стосунків, у вічних війнах і перемир'ях, між любов'ю і смертю встановлено міцний баланс. І він – зі знаком «плюс», хай як би іншого хотілось темряви...

Валентина ХРАБУСТ

Став Героєм України посмертно

Президент Зеленський підписав Указ про присвоєння звання Героя України з нагородженням орденом «Золота Зірка» білоцерківцеві **ОЛЕКСАНДРУ ТОВСТОНОГУ**, старшому лейтенанту (посмертно).

Воїна відзначено високою нагородою «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння українському народові».

Олександр Товстоног народився 14 грудня 1991 року. Родом із Маріуполя, жив у Білій Церкві. Старший лейтенант обіймав посаду командира інженерно-саперної роти у групі інженерно-саперного забезпечення А 0693. Загинув у жовтні 2022 року біля Сіверська.

Захист для наших рятівників

Міський голова Геннадій Дикий відвідав Білоцерківське районне управління ДСНС України в Київській області та передав першому підрозділу управління 29 бронезилетів найвищого класу.

На бронезилети, як повідомляють офіційні джерела, з місцевого бюджету було виділено 652 тис. гривень. Вони мають 6 клас захисту, і особовий склад використовує їх під час ліквідації надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж, спричинених військовими діями.

Міський голова Геннадій Дикий подякував працівникам ДСНС за службу, за важку роботу в будь-яких умовах, із ризиком для життя, зокрема, коли йдеться про вибухові елементи.

Звертаючись до рятувальників, Геннадій Дикий сказав: «За поданням керівництва підрозділу, враховуючи необхідність закупівлі бронезилетів, міська рада виділила кошти, на які придбане це обладнання. Нині такі часи, що ви маєте бути максимально захищені. Ми раді допомогти в цьому нашим рятівникам. Сподіваюся, що бронезилети вам не знадобляться, але маємо бути готовими до будь-яких випадків. Це одні з найкращих бронезилетів, які сьогодні можна купити на ринку в Україні. Бережіть себе. Дякую керівництву, яке небаїдуже до особового складу. Ми – жителі однієї громади і маємо допомагати одне одному».

Начальник управління Віктор Сподін, у свою чергу, подякував міській владі за придбані бронезилети для захисту рятівників. А начальник першого загону ДПРЗ Андрій Гарбузенко зауважив: «Бронезахист – це найнеобхідніше на даний час, адже наші люди працюють у небезпечних умовах. Ми мали певний запас бронезилетів, а завдяки цьому надходженню ми на 100 відсотків забезпечені захистом, і рятівники будуть більш упевнені під час ліквідації надзвичайних ситуацій, які виникають під час війни».

ЩОРОКУ ТИСЯЧІ УКРАЇНЦІВ ВШАНОВУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ наших героїв, беручи участь у забігах у своєму місті.

15 жовтня до цієї акції долучилася й Біла Церква – в нас пройшов забіг «Шаную воїнів, біжу за Героєм України», організований родинами військових, які загинули у російсько-українській війні, за підтримки управління молоді та спорту міськради.

До заходу долучилися близько 500 учасників, яких підтримували як знайомі, так і рідні загиблих за волю та незалежність України. На згадку про захід всім його учасникам вручили пам'ятні медалі.

У суботу, 7 жовтня, з самого ранку хмарилося й дощило. Замість очікуваної теплої й тихої золоті осені – холодний і рвучкий вітер носився містом, намагаючись загнати перехожих у домівки. Але й така негода не стала перешкодою для проведення чергового «Юр'ївського ярмарку».

Народився він ще 2010 року з ініціативи Співки дрібних підприємців, очолюваної Людмилою Яценко. Її одразу ж підтримала відома й улюблена народна співачка Ніна Матвієнко. З того часу вона стала його меценаткою, співучасницею і очікуваною солісткою. Поступово до «Юр'ївського ярмарку» долучалася чимало громадських організацій, відомих своєю доброчинністю: благодійні фонди «Захисники України», «Промінь надії», «Орден милосердя», «Народний контроль», а також Київська обласна спілка офіцерів України, міська Спілка ветеранів, Товариство «Комфорт», Територіальний центр надання соціальної допомоги ім. Петра Новотні.

«Юр'ївський ярмарок-23» – гостинний і нестримний!

Того ж дня навіть шум поривчастого вітру не міг ані охолодити гарячої енергії учасників ярмарку, ані заглушити їхні веселі пісні. Ще на підході до Центрального ринку гучно і жартівливо лунає: «А мій милий вареничків хоче...» Це біля входу рум'яні молодички у яскравому національному вбранні запрошують відомою піснею «на вареники». А в центрі їхнього гурту – справжній козак із сивими вусами у вишиванці. Справжній, бо такого холодного дня бути тільки у вишиванці та ще й стояти стільки годин і співати пісні можуть хіба що козаки.

До речі, про вареники тут не лише співали, а й щедро ними пригощали всіх бажаючих. Гарячі й пухкі, з картоплею і пшоном – доречне частування такого холодного дня. Запитую в жінки, яка пригортає варениками, хто ж організував цей захід. Вона відповідає: «Вам треба знайти Людмилу Яценко. Вона вам усе розкаже. Шукайте по всьому базару. Можливо, там, де почуєте спів...»

А співи сьогодні лунають із різних куточків базару. Біля артистів стоять сумки або скриньки з написом «Для воїнів ЗСУ». Майже ніхто з відвідувачів не проходить без того, щоб не внести своєї лепти до загальної справи.

У кого з підприємців не запитую про організаторів ярмарку, всі посилаються на Людмилу Яценко, але відправляють мене за різними напрямками. Нібито нещодавно її бачили біля майстринь по бісеру. В них дуже цікаві вироби: намиста, браслети, кольє і невеличкі бісерні вишиванки, які цього сірого похмурого дня іскряться живими жаринками. Але мені підказали, що пані Людмила щойно пішла до майстринь з вишиванок. Однак і там її не побачила. Проте роздивилася чудові вишиванки й рушники з таким дрібним хрестиком, що візерунки видавалися червоно-чорними намистинками, і такою тонкою гладдю, що квіти на рукавах видавалися справжніми. Вишивальниці

порадили шукати пані Людмилу там, де виставлені ляльки-мотанки. Та виявилось, що вона вже пішла кудись до машини, яка підвезла нову партію вареників. І раптом пощастило. Одна з жінок вказала на тендітну жінку з двома величезними сумками, яка поспішала поперед кількох молодичок у національних костюмах.

Не встигла я підійти, як пані Людмила вже біля входу до адміністрації швидко спускає сумки на землю, швидко розподіляє всіх жінок на сходинок, швидко ставить вниз сумку для пожертв нашим воїнам, і за її жестом дружно злітає наша пісня, яку нині співає майже вся Європа: «Ой у лузі червона калина...» Не приєднатися до цього співу було просто неможливо. Коли озирнулася, виявилось, що з нами співають вже стільки людей, що для них, мабуть, замало б стала й сцена нашого Палацу культури «Росава»!

Нарешті підходжу до пані Людмили. На перше моє запитання щодо організаторів «Юр'ївського ярмарку» відповідає: «Це організували спільно всі наші підприємці, звісно, що залучили до цього й міські громадські організації. Не можу нікого окремо виділити. Учасники сьогоднішнього ярмарку – не лише представники різних організацій, а й кожен, хто прийшов до нас, щоби віддати, може, й останню гривню для наших ЗСУ, пригоститися нашими варениками, співати разом з нашими вокалістами. Адже ми все це підготували для них, а вони підтримали нас. Інакше б ярмарок не відбувся».

Особливістю нинішнього дійства стало те, що чоловіки не цуралися так званої жіночої роботи. Тому дуже вдячна Петрові Шапочуку, голові обласної Співки офіцерів України, який не відмовився, коли запропонували йому ліпити вареники. І так пропрацював майже всю ніч. А інший наш помічник – Сергій Дрозд, не просто їх ліпив, а ще й за особливим сімейним рецептом – із пшоном! Вони як справжні чоловіки не визнають такого: «Не хочу!» або «Не можу!», а знають лише «Треба!»

Судячи з роботи інших учасників заходу, для них це слово так само стало девізом. Тому «Юр'ївський ярмарок» щоразу набирає все більших обертів і залучає все нових меценатів і учасників. Сподіваємося, що наступний відбудеться вже під мирним небом.

Тайна БРАТЧЕНКО

Від козаків до кіборгів

Бібліотекарі бібліотеки-філії №1 для дітей провели учням 9-х класів Білоцерківської гімназії слов'янських мов-початкової школи №1 (класні керівники Світлана Лещук, Людмила Гирявець) історико-патріотичну годину «Від козаків до кіборгів».

На зустріч зі школярами завітали військові 72-ї ОМБр ім. Чорних запорожців старший лейтенант Ростислав Карамчук та головний сержант взводу Сергій Щербула. Вони розповіли про те, як вирішили стати військовими, долучитися до лав ЗСУ, щоб боронити країну; про участь у визволенні Київщини від російських окупантів та сьогоднішню службу в складі славнозвісної бригади.

Ростислав Карамчук, зокрема, наголосив на важливості професії військового, адже нести службу в українському війську, служити Україні – завжди було і є справою честі й життя. Також він зауважив, що війна триває на багатьох фронтах: інформаційному, освітньому, але головний – це той, де наші воїни відстоюють незалежність країни зі зброєю в руках. Пан Ростислав звернув увагу, що, допомагаючи Збройним силам України, ми наближаємо перемогу, адже від цього залежить наше майбутнє – про це не треба забувати. А листи, дитячі вироби та малюнки дають неймовірне відчуття того, що наших воїнів удома люблять і чекають, що є задля кого жити, воювати й перемагати.

З вітальним словом до школярів та військових звернулася заслужена працівниця культури, депутатка міської ради, директорка Білоцерківської школи мистецтв ім. Ю. Павленка, мама бійця «Азову», дружина воїна ЗСУ Леся Крижешевська. Вона поділилася історією служби сина в легендарному полку, його участі в російсько-українській війні, перебування в полоні, після звільнення з якого він продовжив захист Батьківщини.

Неабияк потішила усіх присутніх своїми неймовірними виши-

ваними витворами колишня військовослужбовиця 72-ї ОМБр, нині – майстриня з вишивки Ірина Любарцева. Вона розповіла про своє перебування на службі в складі бригади, продемонструвала прикраси, обереги, ляльки, оздоблені мікрочишивкою. Пані Ірина вистовлює обереги для воїнів ЗСУ, тож під час цієї зустрічі передала бійцям оберіг-підвіску з емблемою 72-ї ОМБр.

Яскравим подарунком усім учасникам дійства став виступ учня Білоцерківської школи мистецтв №1 ім. Юрія Павленка Павла Гальчуса. Школярі залюбки підспівували пісні «Іхали козаки» та «Україна перемаже», які він талановито виконав.

Бібліотекарі передали військовим жовто-блакитні сердечка, які нещодавно на одному з майстер-класів виготовляли юні читайлики. Нехай тепло сердець, вкладене в ці поробки, зігріє серця наших воїнів.

Учасники зібрання хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих у російсько-українській війні.

Тетяна КАЧАНОВА

Біла Церква – Люнебург: налагодження партнерства триває

Партнерство Білоцерківської громади з деякими європейськими містами триває вже не одне десятиріччя. Зокрема співпраця Білої Церкви з благодійною організацією з Німеччини «Хоф Шлютер» продовжується понад 20 років. Німецькі благодійці у співпраці з Міжнародним благодійним фондом «Друзі – дітям Чорнобілля» (голова – Микола Дашкевич) постійно надають гуманітарну допомогу малозахищеним категоріям громадян, внутрішньо переміщеним особам, приймають на оздоровлення та відпочинок наших дітей.

Білоцерківської громади в умовах воєнного стану і при постійних повітряних атаках ворога.

Крім того, сторони обговорювали умови навчання дітей, облаштування укриттів для учасників навчального процесу та громадян в цілому, забезпечення

Створена і працює організація «Хоф Шлютер» у м. Люнебурзі. Представники цього муніципалітету разом з благодійниками неодноразово відвідували Білу Церкву. На знак подяки та продовження партнерства було вирішено закріпити багаторічну співпрацю між містами офіційною угодою. І вже в березні цього року рада ганзейського міста Люнебург на своєму засіданні вирішила надати згоду на солідарне партнерство міста з Білоцерківською громадою. Ця співпраця передбачає різні проекти в галузях освіти, економіки та культури.

На початку жовтня міський голова Геннадій Дикий провів онлайн-зустріч із мером Люнебурга Клаудією Каліш. Це було перше офіційне знайомство, під час якого обговорили подальші кроки щодо затвердження партнерства.

Разом з пані Клаудією у розмові брали участь представники муніципалітету Люнебурга, які опікуються питаннями соціального напрямку, культури та молодіжної політики. Білоцерківську громаду також представляли заступник міського голови Василь Морський та посадові особи управління економічного розвитку.

Зокрема Геннадій Дикий розповів про місто, сучасний стан розвитку економічної та соціальної сфери, заходи, що вживаються у громаді задля безпеки жителів та внутрішньо переміщених осіб, які тимчасово проживають у нас.

Представники Люнебурга також розказали про своє місто та цікавилися, як налагоджена життєдіяльність

ДЛЯ ДОВІДКИ.

Люнебург – ганзейське місто в Нижній Саксонії (Німеччина), за 50 км від Гамбурга. За станом на 1 січня 2023 року кількість населення становила 78 989 жителів. Площа міста – 70,38 км².

Як регіональний центр і економічний двигун північно-східної Нижньої Саксонії Люнебург має значні переваги від близького розташування з Гамбургом.

Люнебург – місто невеликих відстаней. Багато маршрутів тут можна подолати пішки, на велосипеді чи громадському транспорті.

Функції та повноваження місцевого самоврядування здійснюють Рада, адміністративний комітет і міський голова. Рада Люнебурга складається з 44 членів та мера. Її обирають кожні п'ять років.

Для Люнебурга як економічного регіону характерні підприємства середнього розміру, що забезпечує динамічне зростання та інноваційний розвиток на підприємствах.

Важливу роль у розвитку економічної сфери міста відіграє Агенство економічного розвитку. Це компанія, яка допомагає у заснуванні та розвитку бізнесу в Люнебурзі.

Це місто відоме своїми покладами солі. Тут із 1983 року працює підприємство MAGNESIA GmbH, що зараз є міжнародною компанією в сфері мінеральної

сталою проходження опалювального осінньо-зимового періоду при можливих блекаутах тощо.

Геннадій Дикий подякував друзям з Люнебурга за всіляку підтримку нашого міста як до війни – від «Хоф Шлютер», так і зараз. Сказав спасибі й за те, що в тяжкий час Німеччина прийняла тисячі українців, які були вимушені тікати від війни.

Пані Клаудія Каліш від імені свого міста висловила підтримку та зауважила, що німецький народ захоплюється стійкістю і мужністю українців, які стоять на захисті демократії та європейських цінностей. Наголосила, що Німеччина робитиме все можливе, аби надавати допомогу та підтримувати Україну в нашій боротьбі. Сторони домовилися, що офіційно підпишуть угоду про співпрацю незабаром.

Зауважимо, що останнім часом також відбувається тісна співпраця з німецьким містом Брауншвейг та шведським містом Бурос.

За інф. офіційного сайту Білоцерківської міської ради

сировини (магній, кальцій, калій, натрій, цинк, карбонати та інше). MAGNESIA займається постачанням своєї продукції як сировини для фармацевтичної, косметичної, харчової промисловості.

Працює в Люнебурзі й один із найсучасніших заводів Coca-Cola в Німеччині. Він уже 45 років виробляє безалкогольні напої та постачає їх споживачам країни.

Також тут діє найбільше в Європі виробництво захисних рукавичок UVEX SAFETY Gloves GmbH.

Найвідомішим навчальним закладом міста є Університет Леуфана. Це зразковий заклад Болонського процесу. П'ять його факультетів готують спеціалістів у сферах освіти, культури, сталого розвитку, менеджменту та підприємництва, а також політичних наук. Університет Леуфана регулярно займає перші позиції у відповідних міжнародних рейтингах.

Білоцерківська рада ветеранів-учителів вітає з ювілеями своїх колег, які народилися у жовтні:

Н.В. Россіяньська, С.М. Клочан, Т.Л. Новікова, В.М. Ткаченко.

Хай радість сяє у вашій світлиці,
Хай золотом сяє колосся пшениці,
Хай доля дарує вам щирі хвилини
У дружньому колі та в колі родини.

Виконавчий комітет 11 жовтня **Громада входить в опалювальний сезон**
ухвалив рішення
про початок опалювального періоду 2023–2024 рр. на території Білоцерківської міської територіальної громади, повідомили офіційні джерела.

Цим рішенням Білоцерківтепломережі доручено розпочати опалювальний період для закладів охорони здоров'я, дитячих дошкільних, шкільних, позашкільних та спортивних закладів від індивідуальних джерел тепlopостачання, за заявами керівників вищезазначених установ. Іншим виробникам та постачальникам теплової енергії також рекомендовано розпочати опалювальний період для аналогічних закладів за такою ж процедурою.

Опалювальний період для житлового фонду та інших споживачів буде розпочато, виходячи з кліматичних умов, якщо протягом трьох діб середня добова температура зовнішнього повітря становитиме 8°C та нижче.

Підключення споживачів до систем тепlopостачання здійснюватиметься за наявності актів готовності до опалювального

періоду, здійснених розрахунків і погашеної заборгованості за енергоносії.

До речі, як повідомляє Білоцерківтепломережа, за станом на 9 жовтня виконані наступні роботи з підготовки до нинішнього опалювального сезону:

– проведені ремонти в 74 котельнях та 49 теплових пунктах, тобто в усіх котельнях та теплових пунктах КП БРМ «БЦТМ»;

– здійснені гідравлічні випробування теплових мереж від 48 котельних, 8 центральних теплових пунктів (згідно із графіком), під час яких виявлені 43 пошкодження теплових мереж. На час отримання цієї інформації 41 порив був ліквідований.

Згідно з «Організаційно-технічними заходами з підготовки до опалювального періоду 2023–2024 років», працівники Білоцерківтепломережі ще виконують такі дії:

– завершують капітальні роботи на теплових мережах магістралі «ТЕЦ-місто»;

– заповнюють внутрішньоквартальні теплові мережі та внутрішньобудинкові системи (разом з обслуговуваними компаніями).

У 2022 році в Україні зафіксовано 11 випадків водно-нітратної метгемоглобінемії. Звернення надходили від родин з немовлятами та малюками до 3-х років. Діти вживали суміші, для приготування яких використовувалась вода з колодязів.

Небезпека для немовлят
Після госпіталізації та проведення відповідного лікування усіх їх було виписано у задовільному стані. У Білоцерківському районі 2023 року вперше за довгий період зареєстровано випадок водно-нітратної метгемоглобінемії у дитини першого місяця життя.

Захворювання призводить до значного підвищення вмісту метгемоглобіну в крові. Це відбувається через токсичну дію на гемоглобін нітратів, що тягне за собою кисневе голодування, яке, у свою чергу, спричиняє порушення в роботі печінки, нирок, серцево-судинної та нервової систем. Водно-нітратну метгемоглобінемію провокують нітрати, що містяться у природних водах. Самі вони малотоксичні, але під впливом кишкової мікрофлори організму людини відновлюються у більш токсичні нітрити. Особливу небезпеку вода, забруднена нітратами, становить для дітей першого року життя.

Ознаки отруєння нітратами: діарея, нудота, блювання, задишка, тахікардія, ціаноз, різкі болі в животі, пожовтіння очей, сонливість, втома, головний біль.

Для профілактики водно-нітратної метгемоглобінемії рекомендуємо:

– не використовувати для приготування дитячого харчування чи страв, не вживати питну воду із колодязів і каптажів, у яких вміст нітратів перевищує нормативні показники (50 мг/л); використовуйте для цих цілей тільки бутильовану воду гарантованої якості;

– бювети, колодязі чи джерела слід розташовувати на незабрудненій та захищеній території вище від течії ґрунтових вод на відстані не менше як 30 м від магістралей з інтенсивним рухом транспорту та не менше за 50 м (для індиві-

дуальних колодязів – не менше ніж 20 м) від вбиралень, вигрібних ям, споруд та мереж каналізації, складів добрив та отрутохімікатів, місць утримання худоби та інших місць забруднення ґрунту та підземних вод;

– колодязі не менше 1 разу на рік потрібно чистити з подальшою дезінфекцією. Після цього воду необхідно знову відкачати і користуватися колодязем уже після наступного заповнення та проведення лабораторного контролю питної води;

– територію поблизу колодязя, каптажу джерела чи бювету треба утримувати в чистоті та організувати відведення поверхневого стоку;

– у радіусі 50 м від бюветів, колодязів та каптажів джерел не дозволяється мити машини, влаштовувати водопій тварин, водоймища для водоплавної птиці, розміщувати пристрої для приготування отрутохімікатів та вести іншу діяльність, що може призвести до забруднення ґрунту та води.

Зверніть увагу! Кип'ятіння забрудненої нітратами води не зменшує, а збільшує її токсичність. Таку рідину можна використовувати тільки для технічних цілей: миття посуду, прання білизни, прибирання у приміщеннях тощо.

За перших ознак отруєння у дитини слід негайно звертатися за медичною допомогою!

О. ЄРШОВА, лікар із загальної гігієни Білоцерківської районної філії ДУ «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»

ЧОМУ НЕ МОЖНА СПАЛЮВАТИ ЛИСТЯ?

ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ
спалене листя + дрібне сміття в одній купі

ШКОДА ЗДОРОВ'Ю ЛЮДИНИ
респіраторні захворювання, алергії, підвищений ризик виникнення ракових пухлин

ЗНИЖЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ
через знищення комах та різноманітної рослинності

ЗМІНА КЛІМАТУ
через додаткові викиди парникових газів

ЗРУЙНОВАНІ
кладки та гнізда птахів

ЗНИКАЮТЬ
зайці, тжани, плазуни, земноводні, дрібні гризуни гинуть від пожеж, або потім від нестачі їжі

ГИНУТЬ КОМАХИ
які беруть участь у процесі утворення ґрунту

СПАЛЕНІ РОСЛИНИ
є джерелом харчування для інших тварин збільшується видовий склад рослинності замість різноцвіт'я - бур'яни

ШТРАФ
за спалення листя, трави, побутового сміття

ЩО ВХОДИТЬ ДО СКЛАДУ ДИМУ ВІД СПАЛЕННЯ ЛИСТЯ ЧИ ТРАВИ?

1 ТОННА ТАЛЮЧОГО ЛИСТЯ = 30 КГ ЧАДНОГО ГАЗУ

ПРОДАЮ

- ✓ Дві верхні кухонні шафи, колір білий, г/стан;
 - ✓ нову імпортовану пароварку;
 - ✓ нові одно- та двоспальні підковдри.
- Ціни договірні.
Тел.: 099-148-92-98, 096-208-36-48.

Втрачене свідоцтво про середню загальну освіту ВПУ НАУ м. Києва на ім'я **Подлесна Катерина Олександрівна**.
У разі знахідки прошу повернути за винагороду. Звертатися за тел. 097-074-55-91.

Закуповуємо ВРХ:

-Корови(36-40грн за кг);

-Бики(58-60грн за кг);

-Телиці(52-55грн за кг);

-Кони(25-30грн за кг); -лежачі та доріз.

096-849-72-59,Вадим

Приватні об'яви

ПРОДАЮ

✓ Земельну ділянку 14,5 сотки на околиці с. Шкарівки під забудову та ведення домашнього господарства. Ціна договірні. Тел. 067- 425-96-61.

✓ Газову плиту, водяні насоси, умивальник, ящик для інструментів автомобільний, пральну машину, солідол, домкрат (25 т), дизеливу, фанеру, радіоприймач ("Москвич"),

Тел.: 097-629-55-04.
✓ Мідну болванку діаметром 40 мм, колосники до промислової котельні. Тел.: 050-208-62-89.

✓ Арматуру, електрорубанок, фотоапарат "Практика" Тел.: 050-182-71-10.

✓ Електрошашлицю "Вогник" з шампурами (8 шт.), 1000 грн; кухонний комбайн "Мрія-2" в комплекті з усіма насадками, 4000 грн.

Тел.: 096-744-67-89.

✓ Пральну машину "Агат", 2 тис. грн. Тел.: 6-88-86, 068-28-72-838.

✓ Алюмінієву тачку, провід мідний (2 мм), пилосос "Шміль", трансформатор 220/110, автотрансформатор 9 Ампер, конденсатори, склотканю, бочку металеву, 200 л. Тел.: 067-87-277-31.

✓ Триває набір учнів 8, 9 і 10 класів на гурток журналістики. Заняття один раз на тиждень. Телефон: 068-101-85-21.

КУПОН ДЛЯ БЕЗПЛАТНОГО ОГОЛОШЕННЯ

Назва рубрики _____

(куплю, продам, міняю, шукаю роботу...)

Текст оголошення _____

Телефон або адреса (друкуються в оголошенні) _____

Один купон – оголошення до однієї рубрики змістом не більше 1-го найменування. Заповніть, вирижте та відправте або принесіть за адресою: **09117, м. Біла Церква, вул. Партизанська, 18, редакція газети "Громадська думка".**

№ п/п	Назва проекту регуляторного акта	Мета прийняття регуляторного акта	Термін розробки регуляторного акта	Найменування підрозділу, відповідального за розробку проекту регуляторного акта
14.	Про тарифи на ритуальні послуги	Встановлення економічно обґрунтованих тарифів з урахуванням рівня мінімальної заробітної плати в 2024 році	IV квартал 2023 року	Департамент житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради, комунальне підприємство Білоцерківської міської ради «Спецкомбінат з надання ритуальних послуг».
15.	Про встановлення тарифів на платні послуги, що надаються в комунальному підприємстві Білоцерківської міської ради Будинок урочистих подій	Встановлення економічно обґрунтованих тарифів	IV квартал 2023 року	Департамент житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради, Комунальне підприємство Білоцерківської міської ради Будинок урочистих подій.

2. Відділу інформаційних ресурсів та зв'язків з громадськістю Білоцерківської міської ради оприлюднити рішення в засобах масової інформації.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови згідно з розподілом обов'язків.
Геннадій ДИКИЙ, міський голова

Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта – проекту рішення Білоцерківської міської ради «Про затвердження Порядку визначення плати за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває у комунальній власності Білоцерківської міської територіальної громади»

Відповідно до статей 9, 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою одержання зауважень та пропозицій від юридичних та фізичних осіб, їх об'єднань Білоцерківська міська рада повідомляє про оприлюднення проекту рішення Білоцерківської міської ради «Про затвердження Порядку визначення плати за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває у комунальній власності Білоцерківської міської територіальної громади».

Проект розроблений відповідно до Цивільного кодексу України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про охорону культурної спадщини», «Про рекламу», постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України», Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067, рішення Білоцерківської міської ради від 22 грудня 2016 року № 417-22-VII «Про робочий орган з розміщення зовнішньої реклами у місті Біла Церква», рішення Білоцерківської міської ради від 09 грудня 2022 року № 3278-35-VIII «Про план діяльності Білоцерківської міської ради з підготовки проектів регуляторних актів», з метою забезпечення відповідності розміру надходжень до місцевого бюджету за тимчасове користування місцями комунальної власності для розміщення об'єктів зовнішньої реклами економічно обґрунтованим показником сягодення.

Головним розробником проекту регуляторного акта є управління містобудування та архітектури Білоцерківської міської ради: 09100, м. Біла Церква, бульвар Олександрійський, 75, прим. 134, e-mail: architect@bc-rada.gov.ua.

Проект рішення Білоцерківської міської ради «Про затвердження Порядку визначення плати за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває у комунальній власності Білоцерківської міської територіальної громади» та аналіз його регуляторного впливу розміщені в мережі «Інтернет» на офіційному вебсайті Білоцерківської міської ради та її виконавчих органів bc-rada.gov.ua в розділах «Актуально» та «Проекти рішень міської ради».

Зауваження та пропозиції до проекту регуляторного акта та аналізу регуляторного впливу приймаються від юридичних та фізичних осіб, їх об'єднань протягом одного місяця з дня оприлюднення з 8:00 до 17:00 (перерва з 13:00 до 13:45) год. у письмовому або електронному вигляді за адресою управління містобудування та архітектури Білоцерківської міської ради: 09100, м. Біла Церква, бульвар Олександрійський, 75, прим. 134, e-mail: architect@bc-rada.gov.ua.
Олег УСЕНКО, заступник міського голови

Пізню осінь очікуєш зі страхом, хоча добре усвідомлюєш, що ніде не подінешся від неї.

Але жовтіє на деревах листя, чорно-сині хмари все частіше нависають над землею, повертається на кілька днів жадане тепло – «бабине літо» нагадує про недавню радісну пору. Тільки серце, одначе, щемить, бо то не те, не те, не те...

З кожним днем меншає золотого вбрання на деревах і більшає чорного суворого плетива гілля. Нарешті дерева стають зовсім голими, безлигими. Вражено зупиняєшся, з жахом розглядаючи їх, адже нещодавно з'являлися перші набухлі

осені. Тепер ось настала осінь пізня...

– Мені думается, – напівжартома-напівсерйозно сказала дружина, – що ми з тобою проживаємо в парі вже не перше життя, що ми вже ось так колись ішли поруч – двійко літніх людей, – але це було десь у іншій країні, можливо, навіть на іншій планеті.

– У Бога є багато Світів, – поважно прорік я колись прочитане в Біблії. – Індуси, приміром, свято вірять у безкінечне повернення людських душ на Землю, але в інших тілах.

– Ось як і справді повернемося після смерті, то я стану чоловіком, а ти

Пізня осінь

бруньки, потім юне, світло-зелене листя, квіти; згодом листя мужніло, і ніякий вітриган не в силі був позривати його з рідного гілля; воно переможно шелестіло, ніби наспівуючи коліскову молодим плодам. Та наставав час – плоди або йшли на потребу людям, або падали й гинули під материнським стовбуром, ніким не помічені, нікому не потрібні...

– Страшна осінь і навальною неминучістю своєю, і гіркою безнадією, – прошепотіла дружина.

– Ну, це не зовсім так, – заперечив я. – Пізня осінь ніби звільняє від усього душу дерева. Відразу помітно, яке криве, повторне, а яке красиве, одухотворене, ніжне або мужнє. Придивися лишень до хитроплетива гілок, сама побачиш.

Кілька хвилин крокували мовчки мимо старих каштанів.

– Коли ми побралися, ці дерева були зовсім молодими, тендітними.

– Ніщо не вічне, – тепер уже зітхнув і я.

Міцніше взялися попід руки, тісніше притиснулися одне до одного. Навіть крізь теплі куртки, здається, я відчував, як лунко стугонить її серденько. В обох у пам'яті зринули наші шалені весни, плідні літа, щедри ранні та серединні

Любов та Микола Осики

жінкою, моєю дружиною. І буду іноді випивати з друзями. Ти ж чекатимеш-виглядатимеш мене до півночі, плакатимеш тихцем із розпачу...

Мовчки згадали наші не часті, незначні, не довготривалі сварки, але це не засмутило нас, бо все завжди закінчувалося щирими вибаченнями, каяттям, врешті-решт ніжними поцілунками.

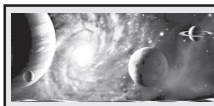
– Не хочу я ні в які інші світи! На Заріччя хочу, в нашу далеку щасливу весну, в убогу хатинку, стіни якої було зроблено з дерева, очерету та глини. До тебе знову хочу прийти, квітненько-дружинько моя!

Її золотаво-карі очі підозріло заблищали діамантами, віддзеркалюючи світло вуличних ліхтарів.

Повіяв холодний пронизливий вітер, але наше життя вже виднілося попереду. Ми знали, що тепер не буде шалених пристрастей юності, міцних і солодких обіймів зрілого віку. Натомість лишилося світле, дитинно-чисте почуття довічної єдності душ.

І жевріла надія на ще якийсь час земного життя. Довготривалим він видається чи коротким – це вже воля Всевишнього. Та ми мріяли тільки про одне: до кінця, до останнього подиху бути разом.

Микола ОСИКА

Гороскоп

23 – 29 жовтня

ОВЕН. Pozнайомитесь з дуже цікавими людьми, можливо, отримаєте довгоочікуване підвищення на роботі. Головне, не квапте події! Намагайтеся бути м'якшими у спілкуванні з дітьми.

ТЕЛЕЦЬ. Завжди теплі стосунки з колегами у найближчі дні можуть зіпсуватися. Перший крок до примирення повинні зробити ви. Будьте обережні у фінансових операціях.

БЛИЗНЮКИ. Перед близькими людьми постанете у зовсім новому світлі. Надлишок агресії бажано компенсувати активним відпочинком. Відбудеться приємна зустріч із друзями, з якими ви давно не бачилися.

РАК. Доведеться швидко ухвалювати рішення. Прислухайтесь до свого серця. Вільним бажано терміново оновити гардероб. Десь поблизу ходить ваша доля, і ви повинні виглядати непервершено.

ЛЕВ. Поринете в своє особисте життя. Гарний настрій спонукатиме до нових ідей. Можливо, нарешті дозрієте до того, щоб зробити хобі справою всього життя.

ДІВА. Будете на висоті! Навіть самі здивуєтеся своїй працездатності та кмітливості. Натомість друзі вас можуть критикувати. Не треба злитися на них, пропустіть усе повз вуха.

ТЕРЕЗИ. Пристрасті в особистому житті й на роботі стихнуть, а ви зможете гарно відпочити. На середину тижня призначайте важливі зустрічі, співбесіди, наради.

СКОРПІОН. У вашому житті все буде настільки добре, що ви захочете розповісти про це всьому світу. Однак не треба ділитися подробицями з усіма. Цей тиждень бажано провести тільки з близькими людьми.

СТРИЛЕЦЬ. В будь-який момент можете потрапити в незручну ситуацію. Але до кінця тижня настане сприятливий період, який обіцяє багато приємних і, що важливо, корисних знайомих.

КОЗЕРІГ. Жага до пригод змусить щось змінити у своєму житті. Може, підете у відпустку, а може, змініте місце проживання.

ВОДОЛІЙ. Важливо прислухатися до власного тіла. За появи будь-яких симптомів звертайтеся до лікаря. У вашому оточенні можуть з'явитися люди, які шукають вигоду і ставляться до вас нещиро. Намагайтеся уважно придивлятися до всіх нових знайомих.

РИБИ. Одружених доля випробуватиме на міцність. У стосунках з коханою людиною може настати криза. Тим, хто шукає роботу, гарантований успіх. Фінансова ситуація покращиться.

Сайт Шопітик UA	П'ятниця, 20.10	Субота, 21.10	Неділя, 22.10	Понеділок, 23.10	Вівторок, 24.10	Середа, 25.10	Четвер, 26.10
	ніч +6	ніч +3	ніч +4	ніч +6	ніч +5	ніч +5	ніч +5
	день +8	день +7	день +9	день +10	день +10	день +10	день +10

Не все ще той святий, що богомільний. (Іван Франко)

Нинішньої осені ми відзначаємо 81 річницю створення Української повстанської армії, яка не мала аналогів у світовій історії. Армії, що вкрила себе невмирущою славою в боротьбі за створення Української незалежної держави.

Пам'ятаймо Чупринків заповіт

Її називають армією безіменних, бо, ведучи боротьбу з двома жорстокими тоталітарними режимами – фашистським і більшовицьким, в умовах підпілля, кожен повстанець, від головного командира і до рядового вояка, мали псевдо для ворогів і для своїх. Тільки після смерті повстанця дозволялося розкрити його справжнє ім'я і прізвище, за умови, що це не призведе до репресій його рідні та не зашкодить повстанській справі. Десятки, сотні тисяч найсвідоміших українських синів і дочок віддали своє життя за Україну.

До цієї історичної дати фахівчині бібліотеки-філії №3 провели біографічний урок-розвідку «Пам'ятаймо Чупринків заповіт» для учасниць клубу «Пролісок» Академії пенсіонерів благодійного фонду Костянтина Єфименка.

Бібліотекарки розповіли про славний рід Романа Шухевича, становлення майбутнього головнокомандуючого УПА, його заняття спортом, навчання в консерваторії, боротьбу за Україну, ув'язнення, про те, як він став генералом Тарасом Чупринкою, про його героїчну загибель та роль в історії України.

Доповнив розповідь перегляд доку-

ментального фільму «Роман Шухевич. Цікаві факти життя». Вихованка гуртка «Я – оратор» Дарина Юрчик прочитала вірш Леоніда Гажали «Воїнам УПА».

Кожен відвідувач філії мав змогу ознайомитися з тематичною літературною викладкою «Пам'ятаймо Чупринків заповіт».

Слова Шухевича, що «мудрого не одурити, чесного не купити, мужнього не зламати» варто пам'ятати. Прапор волі, піднесений воїнами УПА, ніколи не впаде! Слава Україні!

Ксенія ГНУДА

Світ природи

● Скати – своєрідні морські істоти із широким, розпластаним тілом, в них жаброві отвори розміщені на животі, край грудних плавників зростає з боками і головою, очі зверху голови. Розміри тіла – до 7 м, маса – до 2,5 т. Поширені у всіх морях...

● Ромбові скати мають сильний тулуб, зверху – 3 нарости, довжину 2,5 x 1,5 м та вагу до 75 кг. Самки відкладають яйця (в рогових капсулах по 4-50 шт.) на дно моря, інкубація триває 14 місяців, хоча у деяких видів відбувається яйцевивородіння або родіння.

Вдень скати, як правило, лежать на морському дні. Переслідуючи здобич, напливають на неї зверху, а потім притискають до дна і ковтають, адже рот мають знизу голови.

● В Чорному морі зустрічаються скати – морські лисиці. У них тулуб видовжений, верх рудого кольору. Харчуються рибою, раками, донними моллюсками.

● Скати-хвостоки на хвості мають кінджалоподібні «голки» довжиною 30-40 см, які вважаються сильною зброєю під час захисту, особливо від акул. Зігнути хвостом вони наносять удари, які, скажімо, пробивають шкіряне взуття або кілька шарів одягу й глибоко проникають у тіло людини. Введена в рану отрута викликає різкий біль, сильне серцебиття, блювання, інколи спостерігається параліч. Бували випадки, коли уколи скатів-хвостовиків спричиняли смерть людям. Вони яйцевивородні. Тобто як самка знесе яйце, з нього відразу вилуплюється маля...

● Скати-орляки у воді, швидше, не плавають, а «літають», легко і плавно змахуючи плавниками-«крилами». В гітарних скатів форма тіла схожа на згаданий музичний інструмент, у скатів-метеликів забарвлення спини строкате, в зіркових особин тулуб нагадує 5-кутну зірку, а в рогачевих передні частини грудних плавників виступають зліва і справа, асоціюються із рогами...

● Найбільший серед скатів – гігантський морський, в якого ширина диска до 6,5-7 м і маса до 2,5 т. Вони здатні виплигувати над поверхню моря на 1,5 м, а звук

при падінні у воду крупного екземпляра схожий на грім і його чути за кілька миль. Самка народжує 1 дитинча вагою 10 кг.

● Електричні скати зазвичай мають майже кругле тіло. В них є специфічні електричні органи, які розташовані по боках тулуба. Кожний орган складається з багатьох вертикальних стовпчиків, у яких розміщені диски з желеподібною речовиною – свого роду «батареїки». Ті керуються долею мозку, до якого підходять нервові волокна. Одиничний електричний розряд триває 0,03 секунди, хоча скат видає цілу їх серію – від 12 до 100 поспіль. Напряг струму тоді від 8 до 220 вольт.

● Звичайний морський електричний скат має довжину 1,8 м і масу 90 кг. Вони наносять сильні електричні удари тваринам і людям, які наступили на них у воді або взяли їх у руки. Відомий випадок на узбережжі Флориди: в 2001 р. там собака ловив камбалу на міліні. Та раптом він прожогом із гучним гавканням вискочив на сушу – його вдарило струмом електричний скат. Відтоді пес втратив бажання до свого раніше улюбленого промислу...

● В 2007 р. 2 спортсмени підводного плавання Гондурасу підписали вигідний контракт з однією американською компанією на зйомку камерою поведінки звичайного електричного ската. За 300 м від берега океану один з них у спорядженні плігнув з моторного човна в синю бездонну, де 2,5 години фіксував камерою цікаві й привабливі картини із життя скатів. Аж тут перед чоловіком з'явився крупний електричний скат. Йому не сподобалися блиски і спалахи камери, й він кинувся на незнайомця – влучно і сильно бив того плавниками. А одержавши адекватну відсіч, скат ударив підводника електричним струмом. Спортсмен знепритомнів, став падати вглиб. Та на сигнал постраждалого напарник із човна хутко дістався до місця події і витягнув колегу на поверхню. Камера в підводника була прикріплена до паса, тож збереглася з усіма кадрами...

Іван ВАСИЛЕНКО, Віктор ДЕМЕЩУК

Морські скати

Засновник:
ПП «Редакція газети
«Громадська думка»
Редактор Валентина Храбуст

Адреса редакції: Київська область,
м. Біла Церква, вул. Партизанська, 18.
Телефони: 6-33-02.
E-mail: grom.dumka@ukr.net
Надруковано в ТОВ «Білоцерківдрук»,
м. Біла Церква, бульв. Олександрійський, 22.
Газета виходить щоп'ятниці.
Тираж згідно із замовленням.

Розрахунковий рахунок
UA 04334851000000026003174658
в АТ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ
БАНК
Код ЗКПО 13723251
Реєстр. свідоцтво: серія КІ № 1739
від 17.01.2019 р.

Матеріали і фотознімки, надіслані до редакції,
не рецензуються і не повертаються.
Думки авторів публікацій у «Громадській думці»
не завжди збігаються з точкою зору редакції.
За достовірність фактів відповідальність несе автор.
За зміст реклами відповідає рекламодавець.
Редакція листується з читачами тільки на сторінках
газети.